

JUHÁSZ KORNÉLIA

Processus et effectus

Hallgass rám!
Nyugi, nem vagyok démon, pedig a kezem a fejedre teszem,
és holló se vagyok,
nem „soha-”, hanem „nomár”
a szövegem, ahogy mögéd lépek az íróasztalodnál.
Elviszlek magammal.
Gyerünk!
Engedd el magad!
A bal tenyeremet a homlokodra csúsztatom, olvadnak az ujjaim,
cseppjei a szemedbe szivárognak
és az orrodba.
Ez... Hangsúlyozom: Ez még nem fáj.
Majd jut más.
Félhetsz, ha szeretnél, de ettől nagyobb biztonságban meg nem élheted,
amibe beleviszlek.
Egy titokba...
Csitulj, lelkem!
Csak figyelj!
Érezni hívlak.
A szádba is jut belőlem,
a szavaim a szavaiddá lesznek.
Te és én
olvadunk.
A be és a ki közt oszcillálunk kicsit még.
Határmenti hontalanok leszünk egy pillanatra.
Ki? Kicsoda vagyok? Vagyunk?
A jobbom az asztallapon pihentetett jobboldra teszem,
haj- és verőerek válnak
egy rendszerré.
A széked támlája eltűnik,
mellkasom súlyát érzed a hátadon.
Érzed. Nyomás.
Mondom: Nyomás!
Indulunk.

Mi vagyunk, míg suhanunk az idő hullámain,
aztán ebben az régi-új mostban
énmagad az önmagad.
Szorítok neked!

1.

Te meg szorítod.
Úgy, hogy ropognak az apró csontok az ujjaidban.
Az asztal széle nem panaszkodik, a kezeid fájdalmát meg nem érzed.
Lefagysz.
Vársz.
Csak maradj nyugodtan!
Nem halált,
hanem enyhülést hoz most a türelem.
Hosszan be, gyorsan ki...
Beee – ki.
Beee – ki.
Már bírsz sóhajtani.
Lassan jó lesz.
Ránézel a karórásra:
fél perces hullám hét percenként.
Az még bírható.

2.

Nagyanyád mondása jut eszedbe:
„a dolgozók kezei, boldog kezei”.
Újabb maroknyi tésztát fogsz a kezébe.
Olajsistergés, guruló játékkockák, kacagás, szokásos neszek.
Még otthon vagy,
nyugtatod magad.
Cél: ne pánikoljon az agy.
Adrenalin és oxitocin harcából jó nem fakad.
Az asztaltól a sütőhöz fordulsz, sóhajtasz.
Úgyis az a trükk, hogy ne figyelj a kín közeledtére.
Az olajba egy újabb tesztáldozatot hajítasz,
Majd újra leállsz. Figyelsz a légzés mikéntjére.
Beee – ki.
Beee – ki.
Óra...
Beee – ki.
Meddig bírod?

Nem tudod...

Nyugtató: amíg a számolás nem fog ki rajtad,

(félperces 7 percenként)

addig még csak rakjad!

Halomba, jó családanyaként.

Arra gondolsz, ma lesz egy fájdalmas-fontos dolgod,

de ezt a lángost még, ha beledöglesz is, megcsinálod!

3.

Forróságban, ételszagban, ötpercenként heves kínban

ziháló nyomorodban,

ahogy álldogálsz az ablaknál

(kéznél van szorításra a párkány,

ülni meg fáj),

arra gondolsz, hogy a fájdalom rémkoppantói tegnap éjjel tízről

dörömbölnek nálad.

15, 10, 9 és fél, 7 percenként abajgatnak, valamire (valakire) várnak.

Ha kilométerórát hordanál a csuklódon karóra helyett,

már megmászta volna a Kriváňt, vagy akármelyik hegyet,

feszülő hasad annyiszor hajtott téged végig az úton.

Fürdőszoba-konyha... Fürdőszoba-konyha... Folyton!

Fürdőszoba-félútig jutsz vissza.

Hadd folyjon, aminek ki kell jönnie!

Vizelet, nyákdugó darabkák, ürülék.

Ha optimizmusod nem lett volna már szintén toalett-töltelék,

annak örülhetnél, hogy a beöntést biztosan megúszod.

Érzed, aludnod kéne, de még húzod.

4.

Ott egy kollégád a járdán.

Kacsázik serényen, mélán.

Kicsi nyaka, nagy a hasa...

Gondolod te, a másik törökbasa.

Tegnap este még te is sétáltál.

Azóta mennyit változtál!

Akkor még a férjedtől azt tudakoltad,

hogy ugye azért a kecsességedet megtartottad

és nem úgy jársz, mint egy pingvin vagy egy hízott pulyka.

Nevettetek.

Akkor még igen...

Futottál, focítottál, emelgetted a tízkilós gyerekedet,

azaz az egy és fél éves „nagyfiad” labdát rúgott,
a kisebbik belülről téged,
azt érezted, olyan nyugalmasan szép a nyáreste és az élet.
Érezted azt is, hogy be-befeszül a hasad,
de elengedted már a siettetést: majd, ha akar, hasad.

5.

Az etetés megvolt.

Enni már nem kér a tested.

Tegnap óta végigmentél jó pár szinten, és sokszor azzal biztattad magad, hogy rosszabb már nem lehet.

Hazug játék.

Néha egy emelettel feljebb, majd kettővel lejjebb lifteztél a fájdalom toronyházában.

Keveredés... Túl kaotikus...

Még nincs ritmika, nincs egyenletes fokozás...

Beee – ki.

Beee – ki.

Még jól vagy.

Volt már:

sajgás, (mintha a fájdalom szelleme bújt volna a tagjaiba,

középről hódított meg magának belőled egyre nagyobb teret),

remegés minden porcikádban,

haskeményedés, (mintha dinnyét loptál volna a felsőd alá dugva,

s tompán fájna a bűn emléke),

forró fájdalom, (mintha egy láthatatlan pokróc tekeredne a hasad és a derekad köré,

s ellened fordulna hirtelen, szorít, éget, nyilall),

aztán ropogások, (mintha valaki kampókat akasztott volna a medencecsontod kerek lyukaiba,

oda a csípőd bőre alá és húzná,

egyre csak húzná őket lefelé az egyre nagyobb súly).

Szétszakadok! – az elméd néha azt kiáltja,

de a tapasztalataid védenek a vakhittől.

Aztán mintha üvegszilánkok roncsolnának belülről.

Fájdalomváltozatok kavargásában jönnek a gonosz hullámok.

Az enyhülés idején pedig érzed, az egész mizéria értelme is tesz róla, hogy éber maradj.

Mozog a hasad, mintha hastáncolnál, pedig másvalaki ropja.

Benned.

Itt is, ott is kitüremkedik egy lábacska, kezecke, vagy valami.
Türelem!

5.

Talán „Not today!” a jelszó.

A fejedben annyi a szó.

Összerakhatnál magadnak valami biztatót, valami nagyot,
de csak annyi telik:

Lehet, hogy szenvedek még egy napot.

Belül ösztönszintre fogysz.

Két fájás közt lassan és óvatosan a konyhai heverőre rogysz

Az órádra pillantasz (13:18), az erőd cserben hagy.

Csak fáradt, fáradt, fáradt vagy.

5 és fél...

Már nem félsz

csak süllyedsz.

Folyékonnyá ernyedsz

a sötétben

és ebben a képlékeny térben

nyöszörgőn tiktakoló óra folyik melléd a falról.

Fali-Dali fog körbe minden oldalról,

Ölel... Szorít... És...

Távoli szarvasbögés...

Talán hat?

Az órádön 13:24?

Alvásból hatpercnyi járt.

Kitép az az ocsmány, ordítózó állat az álomból,

és rájössz, te vagy az, a te torkodból

jön az ordítás,

mert sikít a tested is, az talált utat a torkodon át.

Futás!

Remegő lábakon sántikálva sietsz a fürdőszobába.

A WC-nél meginogsz.

Le fogsz tudni ülni?

Sikerül, de azonnal kezded megbánni,

mert jön a hullám,

és mintha görcs marna a combtöveidbe, használhatatlanok a lábaid.

A karimát szorító tenyereid támasztanak.

De meddig?

Aztán röpke enyhülés.
Ismét érzed a lábaidat
meg hogy valami szivárog belőled.
Mozgásba lendít, hogy magadra parancsolsz:
Nincs időd itt kínlódni, ribanc! Indulás!

7.

4 percenként jönnek
és egyre durvábbak.
Azt hitted, nem bírsz már lezuhanyozni, de megoldottad.
Fújtatva káromkodtál párszor, de elmosta a víz.
Folyékony a fájdalom is.
Sunyin fojtogató, ha nő a szintje.
Sietni kell!

8.

Minden kedvességedet, azt a maradékot
a szerelmeses sofőrök tartogatod.
A fiatokkal elszunnyadt ő is. Izgul érted, abba fáradt ki.
– Kedveseem – suttogod lágyan.
Finoman rázogatód,
majd mikor a fájdalom az alhasadba mar,
fokozod a hangerőt, de még mindig halkan:
– Apjaaaa. Indulni kéne...
Majdnem pofán sikítod, ahogy a kín végigáramlik rajtad,
de ráharapsz a rikoltásra.
Az ágy szélét markolod, míg újra szólni bírsz.
Rázod a vállát és dühödten kiabálsz:
– Ébredj, már basszameg!
Öltöztess a gyereket,
rohamtáskát a kocsiba!
Indulunk!

9.

A düh még mindig jobb, mint a félelem.
A fájdalmak közötti tiszta pillanatokban
stimulod magad.
Cukkolod, mint egy gonosz edző.
Meg tudod csinálni!
Csak hat lépcsőfok! Nyugi, nem szégyen megállni, de tessék folytatni!
Gyerünk!

A légzésre figyelsz, meg hogy csendben maradj.
Mégse ijesztheted meg a gyerekedet, aki hamarosan az idősebbik lesz.
Nyöszörögve szeded a levegőt, de haladsz.
Erőltetett menet level 99.
Már csak 10 lépés a kocsig.
Mondom, hogy 10!
Képszakadások üresjárataiban haladsz.
Elmondod, és igyekszel meggyőzőnek tűnni, ahogy bizonygatod,
nem fáj annyira, mint amennyire tűnik,
és ha nyöszörögsz, azt csak engedjék el.
Megesik.
Kanyar... Fájdalom... Markolod a biztonsági övet.
Nem szól zene a rádióból.
Már az a lüktetés benned is túl sok.
Nem emlékszel, hogy tudtál kiszállni.
Felmondta a szolgálatot a térérzékelésed.
Csak az orrod után,
két elnyöszörgött „Istenem, széthasadok!” közt csak haladsz tovább.
Puszik (arra gondolsz, ha meghalnál, bánnád, hogy kihagytad).
És azt mondod:
– Mindent megteszek azért, hogy mindketten túléljük. Visszatérek!
És belépsz (még viszonylag jól állsz a reménnyel).

11. (avagy most már mindegy)

Nonszensz az egész, de az ösztönlét amplitúdójának közelében is
maradt benned némi
udvariasság. Köszönsz, bemutatkozol és közlöd:
„Asszem, szülni fogok.”

12.

Leadsz minden feleslegeset.
Az adataidat, irataidat, ruháidat,
de a fura humorodból megtartasz egy keveset.
Arra gondolsz, hogy „legalább nem csikos”, ahogy a hálóinged felve-
szed,
és fogadkozol,
ha közlik, zuhanyozni visznek,
menekülőre veszed, akárhogy is fáj.

13.

„Jól lent van a hasa, anyuka, ebből mindjárt baba lesz!”
„Szuper – mondod, de közben azt gondolod: „Nem mondod, bazmeg! Azt hittem, alien!”

14.

Érzed a fehérítő kaparós szagát.
Máskor zavarna, de most csak...
Hóha, hóha, hóha, hó,
pihenni volna jó,
de nincs alvás!
Kétpercenként ék vágódik a hasad alsó részébe és onnan szét.
Szíjakat tekernek köréd,
ront a helyzeten.
Mintha üvegcserepek örvénylenének benned.
Hogy kibírd, a mennyezet repedését szuggerárod a szívverés harci
indulója közben.
Egy pontba vezeted bele a kint és számolsz fejben.
Amíg tudsz számolni, még messze a végjáték.

15.

A szünetek a barátaid.
Ott sompolyog látszatnyugalmuk máza alatt a fájdalom,
de jelen helyzetben megteszik.
Akkor szórakoztatod magad,
morbid, de működőképes módon.
A *Lehetne rosszabb is* gondolatjátékok van programon:
Ha a gumiszalagok láncok lennének,
az EKG gép meg kistrádió,
a fehér csempékkel, meg a fekete fugával
lehetnél a *Fűrész* egyik epizódjában.
„Hello, anyuka, volna egy kis játék...”
Vagy:
Ha a *Spórában* a főhős az óceánban lebegve megszült, akkor neked is
menni fog.
Ahogy kisebb pánikhullám jönne rád
a kilátástalanság fekete ujjlenyomatait látva a sarokban (penész),
azt gondolod és még egy mosolyra is futja:
– Mondd, Vergilius, ez már a pokol?
– Neeem, ezt a helyet úgy hívják: állami kórház.

Áááá! Asszem 17?

A nyugalom pillanatainak meg van a büntetése.

Lazul a test, gyorsul a tágulás.

A következő hullámnál, ívbe feszül a hátad,

mint mikor a régi *Majmok bolygójában* elektrosokkal vallatták Cézárt,
vagy mintha Ördögűzőset játszanál nagy unalmodban.

Létezik ilyen fájdalom?

Ez normális?

Szabadkozol, hogy sose szoktál így kiabálni.

– Csak, nyugodtan! – vonja meg a vállát a nővér. – Itt nem szokás szemérmeskedni.

10

(Igen, 10! NEM TETSZIK VALAMI?!)

Pont ennyi centire tágultál,

legalábbis azt mondja egy nővérke.

– És hány centi kell? – tudakolod.

Átvillan az agyadon, hogy reméled, nem ragad a fejedben az a buta
dalocska,

ha már így is van elég bajod.

Aztán az újabb kínhullám kimossa azokat a hupikék kis dögöket a
fejedből

és a fájdalom zúgásában felfogod,

hogy nem centikre,

hanem az orvosra kell várni.

Türelem...

9

A tested azt követeli, minden porcikád azt skandálja, nyomj,
de nem szabad.

Folyékony vagy te is.

Nyikorog minden lélegzetvételed.

Menned kell!

Azt gondolod,

nem fog menni.

8...

neeem a polc szakadt le, hanem valami ki.
A nővérke kéri, hogy mássz fel a vizsgálószékre.
Naná, hogy akkor jön az újabb fájdalomlöklet.
Megtorpansz a fellépőként szolgáló fémsámlin,
megroggyanva,
mint a Szabadságszobor, ha épp jön rá a szapora.
Aztán feljebb küzdöd magad.
Mennyi hegyet megmászta! Hogy egy szék kifogjon rajtad, nem lehet!
Csak egy pendülést érzel...
Burokrepesztés.
Csörgedezik valami meleg.
Látod az orvost.
Aszongya, mehet.

7

Már megint erőltetett menet.
Szülőszoba...
Sikítasz egyet!
Képszakadás ...
És már állsz a helyiség közepén, a csempézett padlón
(amúgy a papucsodat is valahol elhagytad)
szorítod a sárga műbőrt a szülőszék karfáján.
– Nehogy nyomjon, mert szakadni fog a gátja!
Hallod magad, hogy mondd: – Igyekszem, csak nehéz!
Sípoló zihálásod közben alig hallod, hogy a nővérke megjegyzi:
lesz még rosszabb is.

666

Aztakurvaaaaaaaaa!

5

Ahol ekkora fájdalom van, ott te is fájdalom vagy.
Nem tudod, mi voltál, csak egy nagy sikoly vagy.
Be-ki-be-ki-be-ki.
Még a légzésütemet is eltéveszted, baszki!
Számolni már három kiáltásnyi végtelen óta nem tudsz.
Már nincsenek külön tagjaid, csak egy nagy fájdalom vagy
pár gondolattöredékkal.

4

Felhúzod magad a szülőszékre. Hülye név.
Mintha ő szülne és nem te.
Rád kerülnek a gumiszalagok,
újra hallod azt a makacs szívverésdobszólót.
Megrúg még belülről párszor a kicsi,
mintha tudakolná:
no, mi van már?

3... Csak a kín a párom.

Át kell állítani azt a fránya széket is, mert nem érik el a lábaid a kengyelt.

Olyan, mintha űrutazókat játszanának veled.

De te nem akarsz játszani.

Már nem kérsz elnézést a kiabálásért.

Sikoltasz.

(következő hullám)

Szuggerálsz magadnak, hogy csak ne nyomj.

Szinte megerőszkölsz magad a tiltással.

Majd kirúgja magát a gyerek,

mint Leonidász a 300-ból,

ha sokat tökölnék még.

2

Kettő nővérke meg az orvosnő.

Mint valami mornamegtesztelés a fájdalom burkában.

Képszakadás, aztán már eléd lép az orvos,

kicsit lehajol.

Sikítasz.

– No, mi lesz, anyuka? Már nyomhat!

1

Nem tudod, kimondtad vagy csak gondoltad, hogy „Kösz, hogy szólsz, basszameg!”

mert lefoglal, hogy minden porcikád megfeszül.

Mintha mindent ki akarnál lökni magadból.

Egy, igen, egy!

Egyetlen nyomás...

(Ez itt Spárta...)

Aztán...

Végtelen
Még a kín utórezgései száguldanak végig a tagjaidon,
de azonnali az enyhülés.
Azt gondolod, nem maradt egy cseppnyi erőd sem,
mégis meg bírod fogni, amit a mellkasodra raknak.
Forró, mályvarózsaszín, ráncos kis test.
Csupa nyák,
mégsem bírod megállni,
hogy a nedves kis hajjal borított fejére ne szorítsd oda az ajkaidat.
Az se zavar, hogy egy kortynyi magzatvizet köp a mellkasodra
– biztos a szimpátia jele –
majd rád kiált.
– Guá...
Te meg aszondod, (valami menőt akarsz, de csak ennyire telik):
„Helló, fiam, én vagyok az anyád...”

Nyugi,
lélegezz!
Sóhajts egy nagyot!
Most már szétválunk mi is.
Én vagyok én,
Te vagy te.
Ki a hülye:
Én (aki mutattam) vagy te (aki figyeltél)?
Miért vittelek magammal?
Mi végre?
Kínozni akartalak?
Zavarba hozni, mint a testmeleg fogantyú az üres villamoson?
Csökkenteni a kínjaim emlékét azzal, hogy belemártalak, mint holmi
kamillás tezacskót?
Irodalmi gyulladáscsökkentés zajlott?
Egyik sem.
Megtarthattam volna magamnak az egészséget,
de ha már szavaim közelébe hozott téged a végzet,
Elárulom a titkot neked:
a poklot járta meg valaki érted.
Biztosan kicsit más volt a forma, de egy a lényeg:
Mélyre süllyedve,
ösztönlénnyé lényegülve
harcolt valaki, hogy lehess,
élvezhess, tanulhass, nevethess.

Élhess és szerethess,
hogy önmagad legönmagadabbika lehess.
Akiért lemennek a fájdalom poklába,
jegyezd meg hamarjába,
és véd az elméd és a szíved mélyére, pont oda!
Nem lehet más, csak egy igazi csoda.

Ragyogás